

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (XIII):

Inimă contra creier!

Orice om pe care îl susține pământul și îl acoperă cerul trebuie să fie maghiar!
amestec nesănătos de politică, drept și istorie

Domnii mei, patria este în pericol!
nici iadul nu va putea să-i învingă pe unguri!

“acest revoluționar vrăjitor, mult prea plin de el a fost naționalistul cel mai dement care a existat vreodată. El a pus popoarele nemaghiare să aleagă ori supunerea totală fără existență politică, ori exterminarea”
putere prin prostituarea idealismului în serviciul pasiunilor naționale

Inimă creier? contra

În viață trebuie să fii ciocan sau nicovală
Eu sunt nicovala ...
harababura lingvistică din legislație

2018 - MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL

Părintele democrației maghiare

Lajos Kossuth (1802-1894)

Golo Mann

A.J.P. Taylor

- În viață trebuie să fii ciocan sau nicovală - amestec nesănătos de politică, drept și istorie - viitorul limbii!

În Ungaria începutului sec. XIX-lea „în rândurile nobilimii nu exista nimeni care să știe ungurește”, istoricul Béla Grűnwald („un apostol al teoriei maghiare a statului”) constatând ironic: «Este unic în istoria națiunilor faptul că o națiune are o capitală în care limba ei nu era înțeleasă (...) Dacă regele sau un membru al casei domnitoare îmbracă pantalonii ungurești sau spune câteva cuvinte ungurești, asistența, (...) este mișcată pînă la lacrimi și uită că la pantalonii ungurești și la cele câteva cuvinte ungurești nu se recurge decît atunci cînd este nevoie de unguri». În 1825 se înregistra un „debut al erei reformei”, primul discurs în limba maghiară al contelui István Széchenyi, fiind un adevărat șoc al celui caracterizat, ulterior, ca “*reformator luminat cu elemente romantice*”. Este lămuritoare cuvîntarea sa (21 ian. 1833) despre «**harababura lingvistică din legislație**: “Chestiunile legislative sînt mai întîi discutate în nemțește la curte, apoi sînt dezbătute în ungurește în Dietă, după aceea prezentate în latinește tronului, apoi traduse în nemțește pentru consilierii care nu vorbesc nici ungurește, nici latinește, urmează dispoziția imperială scrisă în nemțește, trimisă în traducere latină dietei, care o dezbate în ungurește, pentru ca în final legea să fie publicată în latinește».

O perioadă de timp propunerile de reformă au fost respinse de magnați, dar și de împărat și cancelarul său, Metternich, aceștia avînd susținerea literaților austrieci; chiar renumitul dramaturg austriac Franz Seraphicus Grillparzer consemna în propriul jurnal: «**Limba maghiară nu are nici**

un viitor. Fără legătură cu vreun idiom european și restrânsă la câteva milioane de oameni în cea mai mare parte necultivați, ea (...) nu va avea niciodată un public. Dacă I.Kant și-ar fi scris în limba maghiară **“Critica rațiunii pure”**, poate că n-ar fi vândut mai mult de trei exemplare. (...) Un ungar care nu știe decât ungurește, este un incult și așa va rămâne, oricât de mari ar fi aptitudinile lui. (...) Prin legăturile lor cu Germania cultă, provinciile germane ale Austriei ...vor dobândi o asemenea superioritate încât toate aceste pretenții slave și maghiare vor plesni ca niște baloane de săpun». Reforma pentru care a militat Széchenyi s-a înfăptuit prin proclamarea, de către Dietă (1843/1844) **“ungara ca limbă oficială”**. Viziunile privind viitorul Ungariei erau diferite, Széchenyi temându-se de revoluție, comparativ cu Kossuth care invocând **“dreptul istoric al unui mileniu”** se opunea croaților și slavilor care “voiau să păstreze latina ca limbă a administrației”. Paul Lendvai surprinde sintetic rivalitatea dintre Széchenyi și Kossuth, remarcată încă din anii 1840: «În politică și în istoriografie, opoziția fundamentală dintre cei doi s-a tradus mereu prin sintagma **“inimă contra creier”** Cine avea dreptate? Széchenyi voia să realizeze transformarea fără conflict cu Habsburgii, Kossuth pretindea dreptul la autodeterminare națională, deși pînă la 1848 nici el nu se gîndise la o desprindere de Casa de Habsburg. (...) Széchenyi nu a putut niciodată să strângă în jurul său o grupare politică. Acest lucru i-a rămas rezervat tribunului popular Kossuth. Dar și în nereușită, Széchenyi, pașnicul deschizător de drumuri al unei noi epoci s-a dovedit o figură grandioasă (...) ajunsese în jurnalul său la concluzia teribil de clarvăzătoare: **“În viață trebuie să fii ciocan sau nicovală. Eu sunt nicovală ...”**. Câți unguri mai știu că Széchenyi (ajuns ministrul comunicațiilor în guvernul revoluționar) a suferit o prăbușire nervoasă (chiar în timpul unei ședințe de guvern, în 4 septembrie 1848) văzând «totul mistuindu-se în flăcări și “sînge, sînge și sînge peste tot”», pentru ca măcinat de obsesii (complexul de vinovăție pentru ce se întîmpla cu Ungaria) să se sinucidă în “noaptea de 7 spre 8 aprilie 1860”?.

Personalitatea lui Lajos Kossuth este relevată de discursul rostit de acesta în calitate de ministru al finanțelor la 11 iulie 1848, despre care martori ai epocii au susținut că a fost “o capodoperă oratorică”: «Domnii mei” (...) Urcînd la tribună ca să vă chem **“Să salvați patria”**, simt cum grandoarea momentului îmi copleșește sufletul. Am așa o stare de parcă Dumnezeu mi-ar fi dat în mînă trîmbița ca să trezesc morții, pentru ca ei, dacă sînt păcătoși și slabi, să se cufunde din nou în moarte, dacă însă mai au forță vitală în ei, să se trezească pentru eternitate. Așa arată în acest moment soarta națiunii. Dumneavoastră, domnii mei, cu hotărîrea pe care o veți lua asupra cererii mele, Dumnezeu v-a dat în mîini mijlocul de a tranșa asupra vieții și morții națiunii! (...) **Domnii mei, patria este în pericol!**». Pentru a reuși să obțină aprobarea parlamentului din Budapesta pentru finanțarea - cu 42 de milioane de forinți - a unei armate naționale de 200000 de oameni, Kossuth a utilizat o gamă largă de argumente, prezentînd: «pericolul sîrbesc și croat și atitudinea duplicitară a dinastiei (cu aluzii ironice la “ciocnirea” dintre împăratul Austriei și regele Ungariei, adică între două ipostaze ale uneia și aceleiași persoane), pentru ca apoi să schițeze un tablou sumbru al izolării Ungariei în Europa de atunci. El a vorbit despre Anglia, care nu i-ar sprijini pe maghiari decât atunci cînd acest lucru ar servi propriilor ei interese. Apoi Kossuth a exprimat “cea mai mare simpatie” pentru campionii francezi ai libertății, dar a adăugat că nu vrea ca soarta Ungariei să depindă de protecția franceză: **“Polonia s-a sprijinit și ea pe simpatie franceză,**

simpatia, de bună seamă, a existat, dar Polonia nu mai există!”. În final, Kossuth a vorbit despre relațiile cu Liga Germană.(...) Ei sperau în alipierea Austriei la Liga Germană, pentru că erau de părere că în acest caz Pragmatica Sancțiune din 1722/23 și-ar pierde valabilitatea și Austro-Ungaria ar putea apoi să decidă ea însăși asupra sorții sale. Regele și-ar avea reședința la Buda și s-ar păstra o monarhie ungară independentă. În mai – potrivit unor izvoare ungurești – chiar austriecii mai credeau într-o alianță germană-austro-ungară împotriva slavilor. Oricum ar fi fost, Kossuth nu făcea nici un secret din importanța pe care o atribuia posibilității unei alianțe cu Germania».

La finalul discursului, deputații s-au ridicat în picioare strigând că aprobă fondurile pentru organizarea armatei ungare, Kossuth a mulțumit: «...mă plec în fața măreției acestei națiuni și nu mai adaug decît: atîta forță în execuție să avem cîtă iubire de patrie am aflat eu în gestul dăruirii, și **nici iadul nu va putea să-i învingă pe unguri!**».

Istoricul englez Alan John Percival Taylor (1906-1990) scria despre Kossuth: “El a fost **primul dictator care a venit la putere prin prostituarea idealismului în serviciul pasiunilor naționale**”, fiind completat de istoricul și eseistul german Angelus Gottfried Thomas Mann (Golo Mann, 1909-1994): «**acest revoluționar vrăjitor, mult prea plin de el a fost naționalistul cel mai dement care a existat vreodată. El a pus popoarele nemaghiare să aleagă ori supunerea totală fără existență politică, ori exterminarea**». Când forul academic al națiunii genera adevărate psihoze colective, nu surprinde poziția poetului Vörösmarty: «**orice om pe care îl susține pământul și îl acoperă cerul trebuie să fie maghiar**». Istoricul austriac Harold Steinacker critica toate aceste teorii, reproșând ironic istoricilor unguri că:

«Maghiarii se consideră poporul ales al istoriei constituției (...)» și «nu îndrăznesc să potolească focul șovinismului, ci mai și toarnă gaz peste foc, nefiind întrecuți în aceasta decît de politicienii care scriu istorie», totul fiind un «**amestec nesănătos de politică, drept și istorie**»

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xiii-inima-contra-creier-133769.html>

The screenshot shows a web browser window with the URL www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xiii-inima-contra-creier-133769.html. The page header features the Tribuna logo and the tagline "Dintotdeauna pentru totdeauna!". A red navigation bar contains the following menu items: Eveniment, Actualitate, Stiri de pe strada mea, Sport, Cultura, Sanatate, Timp liber, Tribuna femeilor, and Descopera lumea. The main content area displays the article title "2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XIII): Inimă contra creier!". Below the title, there are social media sharing buttons for Facebook (1 share), Twitter (0 tweets), and LinkedIn (1 share). At the bottom, it shows the date "25.03.2018 23:00", "129 vizualizari", and "0 comentarii". A search bar is located at the bottom right of the article content.